

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS
DE
CHOREA;
QUAM,
ANNUENTE SUMMO NUMINE,
EX AUCTORITATE REVERENDI ADMODUM VIRI,
D. GEORGII BAIRD, S. S. T. P.
ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;
NECNON
AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU, ET
NOBILISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ DECRETO;
PRO GRADU DOCTORIS,
SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS,
RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT
IOANNES THOMSON,
ANGLUS,
SOCIET. REG. MED. EDIN. SOD. ET PRÆSES ANN.

VIII. Kalendarum Julii, horâ locoque solitis.

— ex nostro quoque nonnihil in commune contulimus.
CIC.

EDINBURGI:
EXCUDEBANT ABERNETHY & WALKER.
1807.

60172

JACOBO GREGORY, M. D.

MED. PRACT. IN ACAD. EDIN. PROF.

ETC.

NECNON,

JACOBO HAMILTON, M. D.

NOSOC. REG. EDIN. MEDICO SENIORI,

ETC.

BENEFICIORUM HAUD IMMEMOR,

HANC DISSERTATIONEM,

D. D. D^{QUE}

AUCTOR.

Digitized by the Internet Archive
in 2015

<https://archive.org/details/b21521682>

IOANNI THOMSON,

ARMIGERO,

PATRI SUO CARO ET AMICO CONJUNCTISSIMO,

HÆC SACRAT

IOANNES THOMSON.

— Fateor equidem ea esse rudia, inchoata, et manca :
cujus rei culpa, ut maximam partem in me recidat, partim
tamen in ipsius artis conditionis erit rejicienda. Nemo
naturæ studiosus nescit in quantis tenebris etiam brutæ
hujus telluris scientia jaceat, et quam parum adhuc profe-
cerimus in cognitione rerum inanimatarum. At vero in
corporis humani scientia, et eadem omnia, et multa
præterea, quæ sunt animantium propria, nos latent. Etenim
corporis leges sunt multo plures et longe aliæ, quam qui-
bus res inanimatæ subjiciuntur ; neque harum modus, et
conditiones, ad actiones vitales explicandas sufficiunt, aut
ad animantia recte transferri possunt. Quamobrem usum,
tardum sane ducem, fere solum huc usque secuta est ars
medendi * ; et nulla illustria incrementa ex ratione vel
cepit, vel captura est, donec humano generi a Deo immor-
tali tributus fuerit vir, qui quemadmodum NEWTONUS
inanimata, sic animantia contemplando, principium illud
vitæ detegat, a quo omnes naturales actiones pendent, et
gubernantur.

HEBERDEN. *ad Com. finem.*

---

* Ευριφών ὁ ἰατρός ἐρωτῆθεις τὸν διδασκαλὸν, παρ' ᾧ ἐπαιδεύθη ;
παρα τῷ χρόνῳ, εἶπεν.

STOBÆI *Eclog. Phys.* lib. 1. pag. 19.

TRACTATUS

DE

CHOREA.

HÆC habeo quæ de Choreâ dicam. Non aliquid novum vel perutile inveniendi, sed pauca de morbo haud curâ indigno breviter edendi, spe perductus sum. Atque, ni fallor, omnia quæ de hâc re nota, et etiam multa quæ minimè satis nota sunt, inter fines hisce dissertationibus more impositos, comprimi possint.

Choream omnibus ævis extitisse medicisque haud ignotam esse verisimile est. Causa mor-

A

bi, quæcunque sit, non è quodam tempore noto, vel è quâdam viri specie, originem duxit ; quas ob res in omnibus ævis et regionibus impuberes aggressam esse, deducere liceat. In operibus scriptorum antiquorum hunc morbum benè tractatum, sine dubio frustrà querimus. Et etiam his diebus postremis, quot variabilia et incerta de nomine, ratione, et curatione morborum generis nervosi ferè omnium, valent ! Prætereà, chorea, quia præcipuè morbus impuberum est, quia sanatio quandò accidisset ferè suapte accidit, quia motus perridiculos, è motibus fanaticorum minimè semper distinctos, subit, vel ob aliquam aliam causam, attentionem medicorum quam benè meruit, et quam hodie asseruit, nequaquam vindicavit. Sed in antiquis pauca de hoc morbo locum obtinuerunt*. “ Scelotyrbe, quasi
“ cruris turba et perturbatio, species est resolu-
“ tionis quâ erectus ambulare homo non potest,
“ et latus quandòque rectum in sinistrum, quan-
“ dòque sinistrum in dextrum, vel vicissim cir-
“ cumfert. Interdum quoque pedem non attol-

---

* Vide GALEN. Isagog. lib. versus finem.

“ lit, sed attrahit, velut ii qui magnos clivos
 “ ascendunt *.” Hæc Galenus. An verba PARACELSI sequentia ad hunc morbum spectent ?
 “ Vitista à S. VITO nomen traxit, qui plagæ et
 “ pœnæ loco hunc hominibus morbum immit-
 “ tat ; aut quod vice ipse DEUS, propter homi-
 “ num peccata, malum hoc infligat †.”

Sed, sine dubio, SYDENHAM ‡ primùm morbi historiam protulit ; historiam tam veram, ut fidem omnium vindicâset, et pauca si ulla nova, ad nostra usque tempora, huic historiæ addita fuerunt. Sed SYDENHAM (si mihi ita dicere fas sit) in nomine huic morbo imponendo, errâsse videtur. Morbus quem ille *Choream S. Viti*, minimè idem est quem SENNERTUS || *Choream S.*

* “ Quâ expressione idem expressisse mihi videtur quod
 “ neoterici *Choream Viti* nominant.” SAUVAGES, Tom. i.
 591. Amstelodami, 1768.

† PARACELSI Opera, folio, pag. 578.

‡ SYDENHAM. Sched. Monitor. de Novæ Febris ingressu, pag. 527. Lugduni, 1726.

|| Practicæ, lib. i. p. ii. cap. xvii. pag. 118. vol. ii. fol. Lugduni, 1656. “ Malo huic (*Tarantis*) cognatum est
 “ aliud, quod *Chorea* et *Saltus Viti* appellatur. Hoc enim

Viti, et PLATERUS *Saltus* * *Viti* nominaverunt. De *nomine* hæc citare satis erit †. “ In circulo
 “ Sueviæ juxta Ulmam, est templum Sancto
 “ VITO dicatum; eò multæ concurrunt mu-
 “ lieres circa festum hujus sancti quolibet anno
 “ mense Maio, ibique saltu cum perturbatione
 “ mentis nocte dieque se exercent, donec ecsta-
 “ ticorum instar corruant, quâ ratione sibi res-
 “ titutæ sanitati videntur, et nihil per annum
 “ sentiunt; secus membrorum inquietudine ten-
 “ sivis artuum doloribus, unâ cum lassitudine
 “ spontaneâ, et capitis gravitate torquentur, do-
 “ nec anno sequenti organum musicum quod in
 “ eorum gratiam hoc festo pulsatur, audiant.

“ delirii et insaniz genere qui laborant dies noctesque sal-
 “ tare gestiunt. Nonnulli equidem Choream S. Viti εν-
 “ θυσιασμον veterum referendum censent,” &c.

* “ In quo (Viti Saltu) furore quodam insano saliendo
 “ perciti choreas ducere continuo appetunt; quem proin-
 “ affectum *Viti Saltum*, à Sancto, cujus invocatione se ab
 “ eo liberari credunt, vocant.——Arabes aliqui Sal-
 “ tuosam membrorum dispositionem vocarunt, et *convulsio-*
 “ *nis* speciem esse voluerunt: tamen, hîc *nulla membrorum*
 “ *fiat convulsio*, sed *mens alienata* in hanc insaniam et per-
 “ versum appetitum feratur et impellatur,” &c.

† Apud SAUVAGES, ut antea.

“ Hæc testis refert GEORGIUS HORSTIUS, *Ob-serv. lib. 2. &c.*”

Chorea S. Viti, quam SENNERTUS, et *Saltus Viti*, quem F. PLATERUS, descriperunt, morbus idem esse videtur ac *Enthusiasmus* GALENI, fortasse *Vitista* PARACELSI, *Tarantismus enteanismus* SAUVAGESII, non verò *Chorea S. VITI* SYDENHAMI; nam hæc ab illis tam distat, quàm motus hujusce morbi à motibus et saltibus quos in omnibus ævis fanatici, quos Quakers olim, et Saltatores * hodie in Cambriâ subierunt. Sed de nomine, et historiâ morbi antiquâ disputandi, tempus et voluntas æquè desunt.

QUÆDAM DE DEFINITIONE.

CULLEN celeberrimus, morbi historiam quam SYDENHAM tradidit, et verba etiam hujus auc-

---

* Anglicè, Jumpers.

toris in definitionis formam redegit ; sed, pace tanti viri, adhuc plus historiæ quàm definitionis habere videtur. Definitionibus, quas scriptores nosologici ediderunt, quam Cl. SAUVAGES in medium * protulit, longe antepono ; attamen, ni magnopere fallor, quæ loco in definitione digna sunt, et quæ satis probata sunt, omninò præteriiit. Quamobrem, his definitionibus pluribusque de hâc re omissis, quod sequitur subjicere liceatne ?

Motus involuntarius plerumque unius lateris, aliquandò totius corporis, cum alvo haud naturali, gesticulatione, claudicatione ; articulatione et deglutitione impeditis ; febriculâ, macie, fatuitate.

Hæc verborum forma, multa non in aliorum definitionibus inventa complectitur. Horum rationem in morbi historiâ sequente satis inesse spero ; sed hîc pauca de questione quam in morbi historiâ, omninò præterii, breviter disserere

---

* 136. Spec. hæc VOGEL laconicè Spec. 193.
 “Convulsio saltatoria aut procursiva.”

volò : An motus in choreâ *involuntarii* sint ?
 DARVINUS * choream non convulsionis speciem
 esse dicit, quia ægellus, lecto impositus, qui-
 escit. Hoc minimè constat ; nam corpus ægel-
 li, quamvis cubile premat, plerumque dum vigi-
 lat, et aliquandò etiam cùm dormit, variis modis
 et variis jactationibus torquetur. Motus *semi-*
voluntarios SAUVAGES †, et *ex parte volunta-*
rios esse CULLEN †, docuerunt. Sed non ita se
 res habere videntur. Motus in choreâ, cùm
 ægellus, oculos et animum adstantium in se
 intendi percipiat, violentiores esse, et etiam in
 exemplis nonnullis tunc temporis solummodò
 sævire, concessum est ; sed in omni convulsio-
 nis specie, et in omni nervosi generis morbo,
 hoc symptomata auget. Atque hominum quos
 in sermone vulgari *nervosos* appellamus, mens
 oculorum vel animorum adstantium conscia, a-
 gitationem et tremores auget, vel omninò indu-
 cit. Denique, quicquid voluntas contra nitatur,
 imò etiam quo plus voluntas contra nitatur, eo
 plus membra jactantur. Ita, sine voluntate, vel

---

* Zoonomia, iv. 2. 3. 4.

† Vide Definitiones in Nosolog.

etiam contra voluntatem, motus perstant ; et hæc eos involuntarios esse demonstrare mihi sufficiunt. Hæc si ita sint consuetudo confirmabit ; nam etiam actiones voluntariæ sæpissimè repetitæ, ferè involuntariæ fiunt ; et vi solâ consuetudinis perficiuntur ; quanto magis itaque motus semper involuntarii ?

DE MORBI HISTORIA.

CHOREA impuberes utriûsque sexûs aggreditur. Puellas huic morbo pueris procliviores, nonnulli * putaverunt. “ Ex ægris quos vidi “ (ait HEBERDEN †), tantummodò quarta pars “ fuêre mares.” Ætas maximè opportuna, à teneris annis ad pubertatem, perstat. Limites hujus ætatis varii, ab auctoribus variis impositi fuerunt. SYDENHAM et CULLEN ætatem ab anno decimo ad decimum quartum, HAMILTON

---

* BISSET. Medical Essays, pag. 165. Newcastle, 1766.

† Comment. cap. xx. pag. 92. London, 1802.

ab octavo ad decimum quartum, BISSET à sexto ad duodecimum durare, putaverunt. Ultra pubertatem rarissimè primùm accidit. Sed HAMILTON duas puellas xvi—xviii natas, choreâ laborantes, se vidisse testatur *. GREGORY † eximius, puellæ annos septemdecem natæ mentionem fecit. P. HOME secundus duarum puellarum, quarum una annum decimum quintum, et altera decimum sextum attigit, exempla in lucem edidit ‡; et HEBERDEN || morbum in anno vigesimo vidit. Tempus primi adventûs tempore dentitionis *secundæ*, in multis exemplis convenit. Convulsiones in primâ dentitione, et choream in secundâ, sæpè accidere notum est. Hujus causa omninò latet. Sed aliquandò paulò post annum quintum accidit. Nuper in Nosocomio Edinensi Regio, puellam annos novem natam, choreâ affectam vidimus. Morbus in hoc exemplo annos quatuor, cum quibusdam in-

---

* Observations on the Utility of Purgative Medicines, pag. 69. 2d edit. Edinburgh, 1806.

† Audi Prælect. Systemat. in loc. Choreæ.

‡ HAMILTON's Observ. Appendix, pag. 277—8.

|| Comment. Cap. xx. 92.

tervallis, perstiterat, et puellulam invasit anno quinto vix peracto, *primâ* dentitione, dum molares erumpebant. Hujus ægellæ historiam morbi indagare et scribere mei muneris fuit; et P. Clinicus GREGORY, in prælectione suâ de hoc exemplo, se nunquam prius choream in ætate tam tenerâ quàm anno quinto vidisse dixit. Exemplum unum * et alterum † ætatis ejusdem inveni; in his exemplis autem de dentium statu nil dictum est.

Impuberes choreæ maximè obnoxii sunt, quorum valetudo naturâ instabilis, vel incuriâ, paidotrophiâ infelici, victu pravo, aëre impuro, aliisve infaustis, debilis facta est. Symptomata quæ ingressum choreæ prænuntiant, eadem sunt quæ alios infantum morbos præeunt, et adeo communia sunt, ut vix notatu digna habeantur. Ludi et joci amor, et animi vivacitas decrescunt; cibi appetentia prava fit, vel præter modum ali-

---

* Case by Dr WILLAN, Lond. Med. Journal, anno 1786, vol. vii. p. 187.

† STOLL. Ratio Medendi, vol. iii. p. 403.

quandò aucta * ; somnus turbatus est ; alvus irregularis, plerumque astricta. In exemplis fortasse omnibus intestinorum tubus multò, sed in quibusdam ferè incredibiliter torpet †. In infantibus, duæ saltèm dejectiones indiès, et stercola mollia accidunt. Sed in choreâ alvus per aliquot dies astricta est, donec stercoreum moles et acrimonia diarrhœam foetidam inducant. Ita vicissim se alvus habet. Porro autem tubi vires intestinorum succumbunt, et gradu vix percipiendo morbus gravis et informis, infelicem aggreditur. Præterea, hic alvi status inconstans errorem producit. Si ab amicis iisque qui circum ægrum ministrant, status alvi queratur, (præeunte, diarrhœæ causâ, obstipatione prætermisâ), alvum naturalem vel etiam solutam esse incautè respondere solent. Fæcum natura, color, et conformatio, omninò neglecta fuerunt. Has ob res, medici est questiones multas et repetitas sedulò inire, et fæces dejectas indies inspicere.

---

* HAMILTON. WHYTT's Works, 4to, p. 573. note.

† Vide exempla quæ HAMILTON edidit, et præcipuè exempla ANNÆ ROSS et ELIZABETHÆ WEBSTER, pag. 242. & 258. Appendix.

Spiritus malè olet, et si nunc medicus abdomen premat, sæpè præter naturam tumidum et tensum inveniet. Morbo progressu abdomen laxatum et quasi tabefactum videtur, et macies fit similis illi quæ in tabe mesentericâ accidit. Jam motus abnormes, sed leves, et parùm observati, primùm apparent. Faciei muscoli primos motus subeunt *. Hi cuidam brevis irritationis causæ referuntur, sed motus violentiores et ferè universos præeunt, qui mox animum parentum totum occupant.

Motus tam abnormes describere difficillimum est. In morbo ipso plurimùm variant, quamobrem in morbi historiâ ordo minimè lucidus esse potest.

Plerumque chorea alterum latus solùm, vel maximè aggreditur. “ Tamen in eodem ægro “ morbus modò hoc modò illud latus infestat†.” Quinetiam, quod mirabile est, si manus vel crura lateris affecti vi retinentur, interdum artus

---

* HAMILTON, pag. 70.

† HEBERDEN, XX. 92.

lateris alterius prius immoti, statim moveri incipiunt *. Lateris affecti membra munere, naturâ et consuetudine imposito, minimè funguntur. Æger pedem attrahit potiùs quàm attollit, et pes ipse motum quendam semicircularem, et quasi spasma coactus, in gressu facit. Crus etenim paralysi affectum esse videtur, sed brachium violenter huc et illuc movetur. “ In
 “ manu ejusdem lateris (morbus) cernitur †,
 “ quam hoc morbo adfectus vel pectori vel aliâ
 “ alicui parti adplicitam, nullo pacto potest con-
 “ tinere in eodem situ, vel horæ momento, sed
 “ in alium situm, aliumque locum convulsione
 “ quâdam distorquetur quicquid æger contrà nitatur.
 “ Si vas aliquod potu repletum in manus
 “ porrigatur antequam illud ad os possit adducere,
 “ mille gesticulationes circulatorum instar
 “ exhibebit. Cùm enim poculum rectâ lineâ ori
 “ admove nequeat, deducta à spasma manu
 “ huc illuc aliquandiu versat, donec tandem forte
 “ fortuna illud labris propriùs apponens, liquo-

---

* Prælect. System. Prof. GREGORY, in loc. Chorcæ.

† SYDENHAM, ut supra, pag. 527. atque iterum Process. Integ. in morbis ferè omnibus, pag. 595.

“ rem derepentè haurit.” Ægellus quidem, poculo ad os appropinquante, os ad poculum potiùs quàm poculum ad os citò admovet. SYDENHAM addidit, “ Atque avidè haurit tanquam misellus id tantum ageret, ut deditâ operâ spectantibus risum moveret.” Sine dubio res ita se habent, sed cupiditatem quandam risum promovendi, vel “ histrionum gesticulationes referendi *,” ægelli animum ducere, et morbi symptoma haberi, (ut SYDENHAM, CULLEN et alii putant), minimè mihi satis demonstratum est. Miselli motus adeò sunt ridiculi, ut risum etiam invitum spectantium inducant. Hoc ipse videt, et solâ imitatione vel gaudii consensu communi perductus, (ut mihi videtur), ipse ridet. Ita vicissim ridiculè movet, spectantes rident, ægellus ipse ridet ; donec hoc modo fortasse motus et risus adeò et quasi quodam *associationis* vinculo conjunguntur ut se mutuò, inscio etiam misello, producant.

Faciei muscoli variè distorquentur ; aliquandò risus SARDONICUS exhibetur. Oculus, lin-

---

* Vide Defin. Choreæ in CULLEN. Syn. Nosolog.

gua, caput circumferuntur ferè constanter ; vel caput unum alterumque latus vicissim petit, sed non in toto circumfertur. Motus varios brachia subeunt : nunc solummodò tremunt, vel leniter subsiliunt, et nullo pacto in eodem situ teneri possint. Nunc velociter in cœlum, in terram, prorsùm, retrorsùm, dextrorsùm, sinistrorsùm porriguntur ; rariùs sed nonnunquam brachium conum describit, cujus apex humeri articulus est, et cujus basin manus velociter tractat.

Trunci etiam musculi, quamvis rariùs, convelluntur, et corpus huc et illuc trahunt. Aliquandò abdominis musculi tam strictè viscera comprimunt, ut tensionis sensus percipiatur ; aliquandò contrà præter naturam laxantur, et flaccescunt. Morbo ingravescente *, vel ad exitum lethalem vergente †, sphincteres ipsi ean-

* Vide exemplum ELIZÆ WEBSTER, (apud HAMILTON, pag. 258.), et morbi statum Aprilis die 30mo, Maii die 1mo, 2do, 4to, 5to, anno 1805.

† Vide exemplum CATHARINÆ M'LEISH, et morbi statum Maii die xv^{mo}, 1806.

dem actionem instabilem, et tandem paralysin, subeunt.

Membra corporis superiora, violentiùs quàm inferiora, jactantur. Hæc enim attrahuntur potiùs quàm attolluntur, cuicunque propè sit occurrunt; debilitantur et marcescunt (ut in rachitide) vel etiam paraplegiæ specie *. Tam varii, sed tam similes, hi motus sunt, ut error in diagnosi nullus esse possit.

Aliquandò, sed rarissimè, dum gradi volunt currere ægelli coguntur. Exemplum ab HERBARDEN citabo †. “ Puero cuidam, cum crura
“ vehementer agitabantur, motus involuntarii
“ superabant omnes movendi conatus leniores,
“ membris autem fortiùs impulsis morbus su-
“ perabatur; ergo currere potuit qui non po-
“ tuit ambulare; quod etiam inebriis fieri con-
“ suevit.” Membra fortiùs impulsa morbum superare, symptoma mirum et insolitum habea-
tur ‡.

---

* Vide exempl. SINCLAIR, apud HAMILTON, p. 223.

† Comment. Cap. xx. p. 93.

‡ Hoc cl. SAUVAGES vocatur “ Scelotyrbe festinans,” vol. i. p. 591.

Plerumque motus somno cedunt ; sed in quibusdam exemplis per somnum, tametsi leviores, perstant *. At quamvis motus musculorum abnormes absint, dentes frendere, lacrymare, ridere, exilire, loqui, somniare, nares scalpere, inscius videtur. Hæc plùs minùsve valent, et rarò vel nunquam somnum levem, longum, et jucundum permittunt.

Gradatim loquela et literarum quarundum prolatio impediuntur. Loquendi conatus linguam ad dentes premunt, adeò ut lingua major quàm quod os benè contineat, videatur. Ægelus, etiam, ob facultatem rectè loquendi amisam, pudore ductus, vel ob linguam titubantem, vel ob modum ridiculum verba proferendi, vel ob sermonis prolationem, rariùs loqui conatur : hoc modo loquendi facultas ferè deficit.

Progresso morbo deglutitio, præsertim victûs solidi, impeditur. Plerumque in œsophagi angustia spasmodicâ, (ut in hysteriâ et in tetano),

---

* Med. Comment. decad. ii. vol. ii.

victum solidum, sed non liquidum, vel utrumque in magnâ faciliùs quàm in parvâ quantitate, æger devorat. Pari ratione levior faucium titillatio, veluti per plumam, vomitum excitat, quod gravior ipsarum irritatio non facit cum liquida per siphunculum infusa fuerint, vel instrumentum (*probang* Angl.) introductum. In choreâ autem victum solidum glutire difficiliùs est.

Quum huc usquè morbus increverit, vultus languet, oculi hebescent, et omnes sensus fatiscunt. Musculi tabescunt, corporis et mentis vires succumbunt, et febriculæ vestigia mors ipsa premit.

Pulsus per morbi cursum, ut in impuberum febriculis, multùm et subito variat, tam vi quàm violentiâ, nec rarò abnormis fit et intercisis; sæpissimè languet *.

Interdum autem cùm nec natura suâ sponte, nec mutationes quæ in corpore fiunt sub puber-

---

* WILLAN. Diseases of London, p. 246.

tatem, nec ars medica, morbum sustulerint, claudicatio et fatuitas per vitam miseram perstant. Hujusmodi exempla non valdè rara sunt. Miserum, annorum propè triginta, agricolæ filium nuper apud Hawick, in provinciâ Roxburgh, vidi, hoc modo plexum. Quasi equitabat, sed pars sellæ posterior formam semicircularis, ad lumbos attigit. Pedes ad stapites, genua ad sellæ cingulas et partes pendulas, frænum ad manum unam et flagellum ad alteram, alligata fuerunt. Caput, oculi, facies, os, lingua, brachia, crura, et corpus totum, perpetuò movebantur. Corporis summa macies; fatuitas in vultu depicta; vox debilis continuo ferè prolata, cum loquendi conatibus, quos tamen intelligere non potui. Vota et mentis pathemata, si aliquid mentis perstitit, signis non verbis enuntiavit. Hoc modo vectus, equum per forum impulsit; morbi causa, historia et progressus mihi ignota sunt.

Nonnunquam etiam motus sed leves per totam vitam manent, vel post intervalla incerta accidunt; maximè ab animi affectibus, mentis autem viribus non labefactis. Atque interdum

quædam gressûs instabilitas, tremor manuum vel membrorum fugax, musculorum faciei motus leviores, sermo paulo titubans vel productus, observantur. Ita, de S. JOHNSON, LL.D. doctrinâ, et variis animi viribus et dotibus prædito, scriptum est : “ His head, and sometimes also “ his whole body, shook with a kind of motion “ like the effect of a palsy. He appeared to be “ frequently disturbed by cramps, or convulsive “ contractions, of the nature of that distemper “ called St VITUS’s Dance *.”

Choream aliquandò, quasi epidemicam, grassatam esse, nonnulli putaverunt. “ There have “ been instances of this disease, consisting of “ such convulsive motions, appearing as an e- “ pidemic in a certain corner of the country †.” De hâc re paucissima inveni. Hæc LIEUTAUD : “ Huc (ad Catalepsiam) etiam spectat Choreia “ S. VITI, la Danse de St. Guy ; quâ correpti

---

* BOSWELL’s Journal, p. 8. Vide etiam Epistolas ALEX. POPE poetæ, de JOHNSON ; et seq. BOSWELL’s Life of JOHNSON, vol. i. p. 118.

† CULLEN. First Lines, § 1353.

“ stultè saltant, inconditisque motibus detor-
 “ quentur : hæc haud multis abhinc annis qua-
 “ si grassabatur, et in propatulo erat Parisiis ;
 “ nec fortè desiisset, ni Rex Christianismus
 “ lymphatæ ægrotantium menti severâ lege con-
 “ suluisset *.” De hâc re, cujus LIEUTAUD
 mentionem fecit, alia ex aliis fontibus frustra
 quæsiui. Hæc LIEUTAUD addit : “ Haud ab-
 “ simili morbo teneri pseudo-dæmoniacos te-
 “ neri, &c. credere par est.” Si morbus, qui,
 secundum hunc auctorem, in propatulo erat
 Parisiis, Chorea S. VITI fuisset ; mendicos hunc
 morbum, eleemosynæ gratiâ, simulâsse ; vel auc-
 torem, ad choreas, saltus, motusque fanaticorum
 spectâsse, mihi videtur : morbum, “ quem aliqui
 “ ut eleemosynam majorem extorqueant, vel ideò
 “ subornati, ut vulgi falsam opinionem homi-
 “ num mentibus magis imprimant, simulant †.”

In orphanotrophio autem apud Milan, chorea
 tam sæpè accidit, ut epidemica habita fuisset.

---

* LIEUTAUD. Synop. Un. Prax. Med. 4to, pag. 153.
 Amstel. 1765.

† PLATERUS, ut antea, pag. 88.

set *. In his pueris medendo tonicis utebantur medici, sed parùm profuerunt. Hujus rei, si vera sit, rationem reddere haud difficillimum. Omnes ægri iisdem studiis et iisdem laboribus incubuerunt, omnesque iisdem morbi causis remotis fuerunt expositi. Si, igitur, vel unum exemplum choreæ accidisset, alii pueri, similiter ad morbum proclives, in choream inciderint, et in illos imitatio sola morbum inducere satis esset. Aëri et victui pravo igitur, exercitationi neglectæ, et partim quoque imitationi, tribuendum est. Hoc epilepticis in orphanotrophio apud Haërlern, testante KAUW BOERHAVE, accidit †.

DE DIAGNOSI.

CHOREA à morbis aliis facilè dignoscitur. Quamvis omnes morbi spasmodici et convulsivi

---

* Ed. Med. and Surg. Journal, NO. 1. p. 31.

† “ Impetum faciens.” § 408.

indicia haud dissimilia, et frequentèr eadem præbeant, et signa signis miro modo conjungantur, motus choreæ proprii, cruris claudicatio, deglutitio et articulatio impeditæ, motus brachii, circulatorum instar, ægelli ætas tenera, et alia supra in morbi historiâ recensita, errorem judicandi difficilem reddunt.

In raphaniâ articulorum et membrorum spasmus tonicus est, et dolores violentissimi, quamvis periodicè solùm hi adsint, et ægrum è somno, cùm choreæ symptomata plerumque cessant, sæpissimè excitant.

Hic fortasse pauca de diagnosi inter choream et apoplexiam hydrocephalicam indicare non alienum erit. Hydrocephali gradus ultima quædam signa choreæ haud dissimilia præbent; nempè varios et abnormes crurum, et præsertim brachiorum motus. Tales mihi videntur motus in exemplo CATH. M'LEISH, nuper in Nosocomio Edinensi Regio (choreâ ut nonnullis videbatur) mortuæ; eademque priùs in exemplo pueri, vidi: Hic certè, et illa (ut mihi videtur) hydrocephalo interno, mortuus est. Ad hanc

sententiam minùs ineptam reddendam, quod sequitur citare liceat: “ In one case, (Hydroceph. Intern. Acut.), there was paralysis of the right side; in two others, the irregular motions of the limbs termed St VITUS’s Dance took place, at the second alteration of the pulse, and continued till within a day or two of the patient’s death *.” A WRIGHT, medico Bristoliensi, enarratur exemplum cujusdam, qui haud multò post choream, ut visum est, zinco fugatam, hydrocephalo mortuus est. His subjungam pauca, sed omnia, quæ de sectione cadaverum inveni. “ In two cases (of chorea) examined after death, from two to four ounces of clear lymph were found in the ventricles of the brain, and about the same quantity within the pericardium †.” Hos duos morbos cibi appetentia imminuta vel prava, languor, debilitas, vultus demissus, musculorum

---

* WILLAN. Diseases of London, p. 269. 12mo.

† Ibid. p. 245.

In uno exemplo D. CLINE, chirurgus Londini eximius, quasdam ossis particulas in cerebri piâ matre formatas, invenit.—CLINE’s Lect. on Surgery, MS.

quædam macies, alvus plerumque astricta, et intestina torpida comitantur. In hydrocephali stadio ultimo spasmi clonici vel convulsiones, tremores, unius lateris paralysis, et alterius forsàn convulsio, et nonnunquam epilepsiæ paroxysmi, occurrunt. Sed choreæ cursus lentus, hydrocephali velox ; hunc mors sæpissimè, illam rarissimè sequitur. Tres etiam pulsûs gradus, vomitio, strabismus, pupilla dilata, dolor et gravitatis sensus in capite, cæcitas, et alia signa, hydrocephalum denotant. Prætereà pyrexia à morbi initio hydrocephalum comitatur, sed febricula solummodò in choreâ longâ et provec-tâ accidit.

DE CAUSIS.

VARIA sunt ex quibus chorea oriri dicitur. Horum multa mira et creditu minimè digna sunt ; si vera saltèm rarissima sunt. Talia mihi

D

videntur, papulæ repulsæ *, mensium retentio †, ars musica ‡, psoræ curatio prematura ||, testes in scrotum nondum delapsi §, et alia.

Duæ præcipuæ irritationes, tanquam morbi causæ, medicorum attentionem nuper sibi vindicârunt.

1. Dentitio.—Hanc choreæ causam ingenium et acumen etiam SYDENHAM eximii, non detexerunt. Hoc primùm à cl. MONRO secundo observatum fuit ¶. Puellam ix annos natam chorea laborantem vidit, gingivas unius lateris tumidas et rubras, et tres dentes molares difficillimè erumpentes, cernebat. Scalpello gingivæ incisæ fuerunt, chorea fugit, dentes erupe-

* BISSET, p. 168.

† CARTHEUSEN. Fund. Pathol. tom. i. cap. xiv.

‡ Lond. Med. Journal xi. P. ii. NO. 2.

|| DARWIN. Zoonomia, ii. 1. 5. 6. et iv. 2. 3. 2.

§ Vide Dissert. Inaug. auctoribus SALMON et LOCKYER.

¶ Audi Prælect. System. GREGORII, in loc. Choreæ, Vide etiam Dissert. Inaug. de Choreâ, auctore D. SALT, pag. 17. an. 1793.

runt. Brevi tempore elapso, morbus rediit ; alterius lateris è gingivis tres molares erumpebant. Iterum scalpello chorea cessit, et nunquam rediit. Experientia P. GREGORY hoc comprobavit *. P. RUTHERFORD exemplum ægelli, annos octo vel novem nati, vidit, cujus causam morbi, incisores in partem oris interiorem irrumpentes, præbuerunt. In exemplo MARGARITÆ DUFF, (suprà, ad nonæ finem paginæ), chorea puellulam, è gingivis molaribus erumpentibus, primùm aggressa est, et per annos quatuor, paucis intervallis interpositis, perstitit.

II. Tubi intestinorum statum hoc morbo strictè connexum esse nunc satìs compertum est. Hoc JACOBO HAMILTON, M. D. Nosocomii Ed. Reg. medico debemus. Ad hanc sententiam formandam perductus fuit, putando, “ The debility and spasmodic motions, hitherto so much considered, might not be the leading symptoms of the disease, but might depend upon previous and increasing derangement of

---

* Prælect. Syst. de Choreâ. Vide etiam BLAKE on the Teeth, Dublin, 8vo, pag. 173.

“ health, as indicated by irregular appetite and
 “ constipation of the bowels *.” Hanc senten-
 tiam veram esse, experientia docuit. Alvus
 plerumque astricta est ; dejectiones irregulares,
 fæces duræ, nigræ et parcæ sunt. Vel si alvus
 priùs astricta subindè laxata sit, fæces quantita-
 tem, colorem, odorem, et formam naturalem,
 minimè præbent. Quantitas autem fæcum in
 intestinis coacervata, non ad abdominis tensio-
 nem et tumorem quæ cernere solemus ; sed ad
 morbi durationem, et ad vires ægelli imminutos,
 respondit. In exemplo ANDERSON †, fæces per
 dies decem ejectæ, quantum corpus ipse pende-
 bant. Huic causæ, me iudice, omnia quæ tu-
 bum intestinorum et ventriculum perturbant, et
 quæ in auctorum libris extant, referenda sunt ;
 e. g. ebriositas ‡, vermes ||, tubi intestinalis pi-
 tuita §, ejusdem suburra ¶, &c.

* HAMILTON'S Observations, p. 97.

† HAMILTON. Appendix.

‡ DUNCAN'S Med. Cases, p. 266.

|| STOLL. Ratio Medendi, tom. iii. p. 416.
 BISSET. Med. Ess. p. 168, &c.

§ STOLL. 417. tom. iii.

¶ D. RUAMP'S Journal de Medicine, an. 1758.

Præter hæc duo, quæcunque irritabilitatem et mobilitatem præter naturam et debilitatem inducunt, causæ prædisponentes habeantur, viz. victus pravus, aër impurus, labor nimius, præsertim in domu, in orphanotrophîis, vel in opificiis, nimia detentio, &c. Ad hunc corporis statum conferunt mentis pathemata quæ animum demittunt, e. g. timor *. Hæc enim animi pathemata, sicut in aliis nervosi generis morbis, motus abnormes excitant, vel saltèm augment.

DE PROGNOSI.

PROGNOSIS plerumquè fausta est; præsertim si morbus haud gravis sit, nec diù perstiterit. Rarò post pubertatem perstat, et rariùs tunc temporis primùm oritur. Atque ratio medendi quam MONRO et HAMILTON in lucem protulerunt, morbi sanationem tantùm non certam præbet,

---

* STOLL. tom. iii. 403. HOME's Clin. Exp. p. 189. Exper. 31.

Sed contrà, exempla non desunt, quamvis rara, in quibus claudicatio, motus irregulares, fatuitas, paralysis et epilepsia choream insecuta sunt, vel denique in mortem desiit. Prætereà, si morbus post pubertatem perstiterit, vel tunc primùm acciderit, quamvis non lethalis fuerit, spes sanitatis integræ in corpore et in mente minima est. Etiàm si aliquid veri sententiæ de hydrocephalo et choreâ, supradictæ insit, quodocunque hujus motus (ut in exemplis à WILLAN tractatis *) illum comitentur, prognosis infelix est.

QUÆDAM DE METHODO MEDENDI.

QUUM dentitio difficilis choreæ causa sit, gingivæ incidendæ sunt, arte chirurgicâ ; quo facto morbus ferè solvitur. Quum ex alvi statu orta sit, cathartici solis fidendum est. Modus medendi quem HAMILTON † feliciter secu-

---

* Dis. of London, p. 269.

† Vide Observ. de Choreâ, et exempla in Appendice.

tus est, hoc satis comprobavit. Ex exemplis quæ HAMILTON enarravit, constat,

1. Alvum plerumquè adstrictam, nunquam naturalem esse ;

2. Dejectiones plerumquè exiguas, nigras fœtidas esse ;

3. Dejectiones redditas naturales, morbum decessisse ;

4. Vires corporis et mētis, catharticis datis non succubuisse, sed rediisse ;

5. Statum morbi, à tubi intestinalis statu, pendere.

Quum morbus infelicem primò aggressus fuerit, lenioribus catharticis, quæ laxantia dici solent, alvum quotidie solvere satis erit. Sed morbo progresso et fæcibus accumulatis, purgantibus fortibus opus est. Nunc intestina torpent, et medicamenta, vel fortiora, vel majoribus et repetitis dosibus, dare oportet. Hoc modo, morbo fortitèr occurrendum est, et donec fæces magis magisque naturales fiant, donec alvus regularis sit, et morbus gradatim decesserit, purgantia repetenda sunt, eorumque usus diù

continuendus. Sanitatis reducis signa non ambigua sunt : Alvus naturalis facta, cibi appetitus bonus, mens, oculi, vultus hilares, imperium in musculos voluntarii motûs receptus, vires redeunt. Quoniam verò morbus sæpè recidivus observatus est, ad alvi statum diù respiciendum.

Varia purgantia satîs conveniunt. Bolus ex P. Convolv. Jalapæ et Submur. Hydrarg. Compositus ; Pilulæ Aloeticæ, et aliæ pilulæ laxantes ; Infusum Tamarindi Indici c̄ sennâ, sales medii minûs ingratae ; sed cæteris submuriis hydrargyri ob parvum molem, et nullum saporem, ob pondus et ob vires, præstat : pro variis purgantium formulis liber Doctoris HAMILTON consulendus. A tempore quo hic medendi modus in lucem prolatus fuit, in duobus exemplis, quorum ultimum fuit MARGARITÆ DUFF, à GREGORIO nostro eximio purgantia faustè data fuerunt. P. HOME quoquè duo exempla eodem modo et pari successu tractata edidit.

HAMILTON ipse putavit medendi rationem quam SYDENHAM feliciter secutus est pro-

fuisse maximè, validâ quâ usus est alvi purgatione. SYDENHAM sanguinem ad uncias septem mitti imprimis jussit. Die proximo *Infusum Sennæ et Rhæi* et vesperi haustulum paregoricum dedit. *Alternis diebus ad tertiam vicem cathartica*, et haustuli iisdem noctibus repetita fuerunt. Postea iterum sanguis tère quaterve missus, et *alvus subducta quotiès vices* ferre posse videatur. Et, ait SYDENHAM, “eo tamèn
“temporis spatio inter alternas evacuationes
“observato, ut nihil indè periculi ægro immi-
“neat.” Diebus à purgatione vacuis corroborantia dedit. Ex his remediis sola corroborantia à medicis recentioribus data sunt. Hæc pauca sunt; opium, camphora, æther sulphuricus, valeriana, cinchona, belladonna, zincum, ferrum, ammoniaretum cupri, balneum frigidum et vis electrica. Ex tenerâ ætate, ex habitu corporis debili, ex sectione cadaverum suprâ citatâ, ex sero in cerebri ventriculos et in pericardium infuso, missionem sanguinis profuisse haud verisimile est.

Vix igitur dubitandum est quin cathartica multum profuerint, vel in iis ægris quos SYDEN-

HAM curavit ; sed multò clariùs constat de eorum bonis effectibus in aliis et recentioribus morbi exemplis. HAMILTON* à DE HAEN† exemplum choreæ citavit. “ Bimestri spatio adhibita vi electricâ pustulæ copiosæ, eæque turpiter onustosæ brachium et crus cingunt ; *interpolatis purgantibus* perfecta salus rediit.” In dissertationibus medicis auctore BISSET, quinque exempla inveni, unum nempe pueri, et quatuor puellarum, quibus omnibus medicamenta *anthelmantica*, (pro horum formulis, vide BISSET’S Medical Constitutions, p. 329—341.), et postea *electuarium laxans*, felicissimo cum effectu data fuerunt ‡. Puellarum una teretes duas magnas post anthelmantica per alvum deiecit, et inde convaluit. Puer teretes duodecim emisit, chorea perstitit, sed medicamentis supradictis semel iterumque datis, vere proximâ decessit, nunquam reditura. Ex his quinque, duobus solummodo unâ cum facibus vermes dejecti fue-

---

* Observations, p. 105.

† Vol. i. cap. 8. Ratio Medendi.

‡ BISSET’S Medical Essays, p. 165. & 169.

runt, sed in aliis tribus eadem medicamenta, eodem modo data non minùs profuerunt.

E ratione medendi auctore MAX. STOLL (tom. iii. p. 414.) de exemplo juvenis annos sedecem nati, quæ curationi ope cathartorum favent, pauca excerpo. Post morbi historiam, et medicamenta quædam enumerata, hæc sequuntur : “ A gummi ferulaceis pejùs habuit, “ à camphorâ pessimè. Continuum oris glutin et dentium sordes accusavit ; ab *eccopro-* “ *cis salinis* emendabatur, denuò non curabatur. Ab extracto belladonnæ vertigo, cephalalgia, delirium furor est ortus, ut eo seposito *purgare* denuo ventrem placuerit, *rheo* “ *et salibus mediis*, cum multo oxymelle squillitico propinatis. Indè lumbricum dejecit “ (plures jam olîm repetitîm secessisse aiebat) “ et pituitam ; *alvo mediocriter sed quotidie* “ *fluente*, oris gluten artus atque omnia sic emendata sunt, ut sub mensis ejusdem finem “ ad suos sanus redivit.” Et infrâ (ad paginam 416.) vide hæc : “ Choream Sancti VITI “ ab amarescente primarum viarum pituitâ non “ tam *solventibus eccopropticis, rheo, arcano dupli-*

“ *cato*, et oxymelle squillitico, sanavi in aliâ pu-
 “ ellâ quam diuturnus ante eum morbum rheu-
 “ matismus afflixit, neglectus atque in Chore-
 “ am S. VITI suapte fatiscens. Nocuère stimu-
 “ lantia, extractum quoquè belladonnæ, flores
 “ zinci, flamma electrica in eâ specie quam
 “ tubi intestinalis pituita et vermes produxe-
 “ runt.”

Apud SAUVAGES (tom. i. p. 591.) hoc ex-
 emplum inveniendum est. “ Monspeliî puer,
 “ duodecim annos natus, vino, caffè et liquori-
 “ bus spirituosus assuetus, arthritide rheumatis-
 “ mali recens sanatus, incidit sensim in instabi-
 “ litatem totius corporis, ità ut per duos men-
 “ ses inscius et invitus brachium, pedem, ca-
 “ put, vel aliam partem, continuò extrà som-
 “ num motitaret tanquàm nugans ; unius ta-
 “ mèn lateris motitatio non fuit major quàm
 “ alterius, dein mens et loquela debilitaban-
 “ tur ; dolor pedem aggressus est sed levis ;
 “ sanabatur hic puer phlebotamiâ, et dein *repe-*
 “ *titis cathartici*.”

Puellam, annos quatuordecim natam, et

Choreâ affectam, morbilli subitò aggressi sunt * ; his autem aliquot dies finitis chorea rediit, et per dies quatuordecim, parvâ intermissione, perstitit, quicquid multa medicamenta contrâ nitabantur. Dein autem, *diarrhœa spontaneâ, multum saburræ quasi mucosæ emittente*, penitus sanata fuit. Forsitàn hoc modo explicari debent sanationes plurimæ choreæ, cùm causa morbi in tubo intestinali sedem habuerit, vel dentibus per se è gingivis erumpentibus, cùm dentes causam præbuerint. Saltèm praxis quâ MONRO et HAMILTON usi fuerunt, hæc verisimilia reddit.

Quodcunque in victu, potu, vitâ genere, et in aliis quibuslibet, ventriculum et alvum gravet, sedulò evitandum est.

Quum purgantia diù data fuerint, et vis vitæ deficere inceperit, vinum, cinchona, et alia roborantia, fortassè proderunt. Hæc autem in purgantium loco minimè sufficienda sunt, sed cum iis conjungenda, vel vicissim danda. Ho-

---

* WHYTT'S Works, 4to, p. 573. Note.

rum usum rarissimè morbus, sed aliquandò timor vel ægri, vel amicorum, et medici ipsius prudentia postulent. Ferrum, quà tonicum, dari potest; sed quia fæces nigras facit, et ità an naturales sint judicare difficillimùm, loco hujus aliis roborantibus uti decet. Alvi enim status summi momenti est, et ancillis matribusque minimè fidere, sed medicum ipsum omne quod ex alvo ejiciatur quotidie inspicere, oportet.

Remediis et medicamentis supradictis frigidarium subjungi potest. Hoc quidem HAMILTON et BISSET non suadent, sed alii * haud parvi nominis laudant. In statu morbi maximè debili, qui nonnunquàm medicis occurrit, forsitàn aqua frigida, reactione ut dicitur deficiente, haud proderit; sed cùm ægellus robur gradatim recipere videtur, et cum his modis reffectus sit, frigidario cum fructu utatur. Hæc HEBERDEN:
“ Cùm æger morbo se colligere cœperit, tunc
“ in frigidam descendere juvabit, quòd etiàm
“ morbo nondùm inclinato utilitèr tentatum

---

* HEBERDEN, WHYTT, GREGORY, in loc.

“novi.” Per totum morbum, et per totam sanationem, diæta mitis, simplex et nutriens, exercitatio modica, aër purus, maximè prosunt.

Si his chorea non cedat, vel cum rheumatismo, (ut nonnulli putant), vel cum paralysi jungatur, vis galvanica, vel electrica *, tentari meretur.

An purgantia cum chorea post pubertatem perstiterit†, vel tunc primùm acciderit, spem salutemve pollicentur? Dies doceat: nam hactenùs, quantum mihi novisse contigit, experientia deest. Sed de tali exemplo à chirurgo Edinensi tractato, quædam à chirurgo ipso accepta, nuperrimè mihi cl. HAMILTON lubentèr tradidit. A. B. mulier innupta, annos circitèr triginta et sex nata, corporis habitum debilis, alvo astrictæ et capitis dolori gravi assueta, quatuor abhinc annis post nimiam ambulationem, maximam debilitatem et per totum corpus dolo-

---

* Vide DE HAEN. Rat. Medendi, cap. v. de Machinâ Electricâ.

† De his vide quædam ad pag. 18, 19, et 20. supra.

res conquesta est. His, post diēs quadraginta, chorea successit. A chirurgo consilium petivit, qui medicamenta tonica dedit; e. g. cinchonæ et ferri varia præparata. Epispastica capiti dolenti aliquid levaminis præbuerunt. Laxantibus quoquē alvus soluta fuit. Balneum calidum non profuit. Vermibus in tubo intestinorum, quasi choreæ causâ, suspectis, vermifuga, et præsertim calomelas, data sunt. Calomelas purgando, (ut chirurgo visum est), salutem reddendi spem præbuit. Sed hoc medicamentum intermissum fuit. Mense Junii, anno 1805, purgantia rursus, et tunc secundum methodum Doctoris HAMILTON, data fuerunt, et morbum penitus sustulerunt. Evacuationes fuerunt fœtidæ et subnigræ. Postea autem, purgantibus intermissis, chorea rediit. Iterum purgantia morbum fugaverunt, et per menses jam octo, ope et usu purgantium freta, optimè valuit. Hæc chirurgus *. De choreâ in ætate tam maturâ, et tunc *primum* accidente, nihil antequàm inveni.

---

* Dabat, Edinæ, die 10mo mensis Januarii 1807.

Choreæ, quùm post pubertatem perstet, nullis aliis remediis (quantùm scio) feliciter occurrendum est. Cathartica itaquè tentare medici esse videtur; sed quùm consuetudo, ægri ætas, morbi diuturnitas et alia choream confirmaverint, sanatio tarda vel nulla expectanda est. Forsitàn, quoquè, in his exemplis, vis electrica et balneum frigidum haud sine commodo experienda.

Hæc habui de choreâ quæ dicerem: *cætera desunt.*

FINIS.

